

לכיתות הנמוכות

סיפור בחרוזים על עכבר, שהביע אי שביעות רצון מגורלו, ורצה להחליף זהותו בזהותם של אחרים — בעלי-חיים ועצמים. עימות גורלו עם גורל האחרים מוכיח לו, שגם אצל האחרונים יש חסרונות וגורלו שפר עליו. איוריו הנאים של שמואל כץ מוסיפים לוויית חן לספר.

תשעה שירים מחורזים מלאי הומור על צפרדע המצטערת שדווקא היא חייבת לרבוץ בבוץ, על חתול שובב, על אצבעוני היושב תחת פטריה, על ילד המשתעשע עם דודו, שבא לבקרו, או על ילד המבקש מאביו שיספר לו סיפור, על ביקור בגן-חיות ועוד.

ההומור בשירים מתוחכם ובזכות החזרות והמבנה הברור עשוי להיקלט גם ע"י הילד הצעיר.

באמצעות חלק מהשירים מועשר אוצר המילים של הילד ומורחב הידע שלו. משולבים בהם פעלים ושמות בעלי צליל דומה וכתוב שונה, שמות בעלי מקצוע, שמות של גיבורים מפורסמים מסיפורי ילדים ועוד.

הספר מעוצב בצורה נאה והוא משופע בציורים בהירים ויפים.

מעשה בעכבר שלא רצה להיות עכבר, כתב: אהוד מנור, איורים: שמואל כץ, הוצאת מסדה, 1976, 32 עמ', מנוקד.

שירי שמות, כתב: אורי סלע, איורים: דיק קודור, הוצאת כתר, 1977, 20 עמ', מנוקד.

שישה-עשר שירים שנכתבו מנקודת ראותו של הילד על נושאים הקרובים ללבו ושואבים מחוויותיו האישיות היום-יומיות.

כגון: שיר על ילד שצייר על קירות המוסך בלא נטילת רשות מדודו; על ילד האוכל ענבים ומסרב לתת לחברתו ולפיכך הילדה עוזבת אותו והוא בוכה; על ילד שאינו רוצה להיות לבד בלילה במיטה ולכן ישן עם כלבלב צעצוע או על ילד המפחד מן החושך ומעודד עצמו בשירים ובמחשבות על דברים נעימים. שירים שנושאים פחד, אהבה, דאגת ההורים לילד ועוד. כשם שהשירים כתובים מנקודת ראותו של הילד כך גם לציורים אופי של ציורי ילדים. הספר מרהיב בעיצובו. הטקסט כתוב בשחור או בלבן על דפים בצבעים שונים.

שירים על "בובות סמרטוטים", "החתול בלעם", "סוכרית מציצה", "בועת סבון" ועוד מחוויותיהם ומשחקיהם של ילדים, שדמיון ומציאות משמשים בהם בערבוביה. רוב השירים ספוגיים חן והומור.

תשעה סיפורים על אורית הקטנה, ההולכת לגן. הרקע להתרחשות הוא הבית בשכונה הירושלמית וסביבותיה והמושב. אורית היא ילדה קטנה, נחמדה ושובבה השומעת בקול הוריה ומשתדלת מאד להיות ילדה טובה אלא שלא תמיד עולה הדבר בידה.

אורית אוהבת פרחים, היא אוהבת לטייל בהרים ובחורשות, ללקט פטריות ולהאזין לשירת הציפורים. היא אוהבת לחלום חלומות בהקיץ ואף נדמה לה שהיא רואה את אלוהים, המבטיח לה כל מה שילדה כמיה חפצה — שאמא לא תכעס עליה, שחברתה תרשה לה להשתעשע בבובתה החדשה וכיו"ב.

תשעת הסיפורים נשמעים מפיה של הילדה אורית והם משובצים חזרות רבות וביטויים שונים האופייניים לדרך דיבורם של ילדים. הם משכנעים באמיתותם וילדים קטנים ייהנו מהם.

לא הספיקה לי היר, כתבה: רמה סמסונוב, איר-רים: לידיה ברסק, הוצאת מסדה, 1976, 36 עמ', מנוקד.

הנמר שמתחת למיטה, כתבה: גורית זרחי, איר-רים: אבנר כץ, הוצאת מסדה, 1976, 44 עמ', מנוקד.

מהומה בחצר, כתב: מי-כאל דשא, איר-רים: בינה גבירץ, הוצאת יזרעאל, 1977, 71 עמ', מנוקד.

אחד-עשר סיפורים חביבים מחיי היום-יום של ילדים — משחקיהם, יחסי חברות המתפתחים ביניהם, קשריהם עם הסביבה, עם בעלי-חיים ועוד. הסיפורים כתובים בלשון פשוטה והם מלווים בציורים מאירי עיניים.

מעט המחזיק את המרובה : סיפור על עופר איילים, שירים ספוגי הומור וחידודי לשון, חידות וחידוננים היתולים, הגדרות משעשעות — תוך נקיטת חופש יצירה בתחום הלשון — כל זאת ב-23 עמודיו של הספר, הכולל גם איורים נאים ברוחו של הספר.

אחת שתיים בלבולים, כתב-בה : נירה הראל, איורים : אורה איתן, הוצאת מסדה, 1976, עמ' מנוקד.

שלום לך פרת משה רבנו, כתב : ע' הלל, איורים : אלונה פרנקל, הוצאת עם עובד, 1977, עמ' 23 מנוקד.

לכיתות הבינוניות

תשעה סיפורי הרפתקאות מהווי הקיבוץ. הסיפור הראשון, "מוביל הבננות", מתאר מסע מרתק בימים שלפני קום המדינה. מטרת המסע — הבאת שתילי בננות מן השומרון, כשעל המובילים לעבור דרך העיר שכם וכפרים ערביים שבסביבה.

הסיפור "גונב הבננות", שעל שמו נקרא הקובץ, מפגיש את הקוראים עם ילד, היוצא בלילה ורואה נער שגנב שק בננות ונתפס ע"י שומרי הקיבוץ. הילד מרחם על הגנב הצעיר וצר לו על מה שקרה.

הסיפורים כתובים כזכרונות שמעלה המספר מתקופת היותו ילד בקיבוץ ועלילתם נרקמת על רקע נופי הארץ.

שלושה סיפורים קצרים על ילדים בקיבוץ.

הסיפור הראשון, "המטמון", מספר על שני ילדים העורכים תצפית על ציפורים ותוך כדי כך מגלים מטמון — קופסת צעצועים, שנטמנה במקום בימי מלחמת העצמאות, כאשר ילדי הקיבוץ נאלצו לעזוב את ביתם ולעבור למקום מבטחים בסביבת תל-אביב.

הסיפור השני, "בדרך לים", מספר על שלושה ילדים קטנים הבונים רפסודה ומתכוונים לשוט בה לאורך הוואדי שעובר בקיבוץ עד לים.

הסיפור השלישי, "הנסיכה", מתאר ילדת-מושב הבאה

גונב הבננות, כתב : אליהו פורת, איורים : אורי אליעזר, הוצאת ספרית פועלים, 1976, עמ' 151 מנוקד.

המטמון מימי מלחמת העצמאות, כתבה : שרה אשל, איורים : תרצה טנאי, הוצאת ספרית פועלים, 1977, עמ' 44 מנוקד.

לחיות בקיבוץ ומתביישת במוצאה. היא מעמידה פני "נסי-כה", אולם סודה מתגלה למדריכתה והיא מבהירה לה שאין לה במה להתבייש.

לכיתות הגבוהות

הספר מתאר את סיפור חייו של זרובבל הורביץ, גיבור יש-ראל, אשר חיפה על חבריו לנשק ואחר כך פוצץ עצמו במ-שורין ליד נבי-דניאל, כדי למנוע נפילה בידי האויב. המחבר מעלה את פרקי ילדותו ונעוריו בתל-יוסף לשם הגיע כעולה מליטא. הוא משלב בתאור חייו אפיזודות שונות הקשורות בפלמ"ח, בבריגדה, במאבק השיירות ובשיירה האחרונה לגוש עצון.

באמצעות הספר, שהוא מרתק ומעניין, ואשר רצינות והור-מור באים בו חליפות, מתודע הקורא אל פרקים חשובים בתולדות הארץ המתוארים באותנטיות ובהירות רבה.

ספרו המצויין של ז'ול וורן המתאר מסע ימי בצוללת נוטילוס בפיקודו של קפטן נימו. המסע מעניין ומותח ורצוף הרפת-קאות, קרבות נועזים ותגליות מוזרות. הספר שתורגם מחדש יסחוף את הצעיר לקריאה בנשימה עצורה.

רומן היסטורי על משה רבנו ותקופת יציאת מצרים. תשתיתו — סיפורי המקרא. הוא פותח בלידת משה ומסיים בתאור מותו. בספר — תאור ילדותו ונעוריו בבית פרעה, התבגרותו והפיכתו למנהיג העם, הוצאת העם מעב-דות לחרות, חציית ים סוף, ההליכה במדבר, מתן התורה בהר סיני וכיו"ב.

המחבר מעלה בספרו אדם גדול, מנהיג שאין שני לו, הדוגל בשוויון האדם באשר הוא ומוכן לעשות הכל למען עמו. הוא אף מחייה את התקופה תוך הרחבת הסיפור המקראי והוספת פרטים רבים מחיי היום יום.

פורץ המחסומים, כתב: עמוס בר, הוצאת שרברק, 1977, 236 עמ'.

עשרים אלף מיל מתחת למים, כתב: ז'ול וורן, תרגמה: עדית זרטל, הוצאת כתר, 1977, 2 חל-קים, 312 עמ'.

משה, כתב: צבי ליבנה, הוצאת עמיחי, 1977, 298 עמ'.